

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 2. juna 2017. godine
Br. ref.:RK 1078/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI30/16

Podnosilac

KONZORCIJUM “ALFA.i” Sh.p.k. & “INFRATEK”

**Ocena ustavnosti presude E. Rev. br. 44/2015 Vrhovnog suda Kosova
od 18. novembra 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Konzorcijum “ALFA.i” Sh.p.k. & “INFRATEK” sa sedištem u Rakošu, Istok (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), kojeg zastupa Muhamet Shala, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu E. Rev. br. 44/2015 Vrhovnog suda od 18. novembra 2015. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude E. Rev. br. 44/2015 Vrhovnog suda od 18. novembra 2015. godine, kojom podnosilac zahteva tvrdi da je povređen član 31. [Prava na pravično i nepristrasno suđenje], član 7. [Vrednosti], član 3. [Jednakost pred zakonom] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: Konvencija).
4. Podnosilac zahteva traži uvođenje privremene mere i zabranu izvršenja osporene odluke Vrhovnog suda.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članovima 21.4 i 113.7 Ustava i članovima 27. 47. i 48. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon), kao i pravilima 29 i 55 (4) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 12. februara 2016. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 14. marta 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Bekima Sejdiua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Selvete Gërzhaliu-Krasniqi (članovi).
8. Dana 25. aprila 2016. godine, Sud je obavestio zastupnika podnosioca o registraciji zahteva. Istog datuma, kopija zahteva je dostavljena opštini Priština i Vrhovnom sudu.
9. Dana 13. januara 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Ivana Čukalovića za člana Veća za razmatranje umesto sudije Roberta Carolana, koji je podneo ostavku na mesto sudije Suda 9. septembra 2016. godine. Veće za razmatranje je imenovano u sledećem sastavu sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Ivan Čukalović i Selvete Gërzhaliu-Krasniqi (članovi).
10. Dana 17. januara 2017. godine, Sud je tražio od Osnovnog suda u Prištini da podnese dodatna dokumenta u vezi sa zahtevom podnosioca. Vrhovni sud je obavešten o zahtevu Suda za dodatnim dokumentima koji je upućen Osnovnom sudu u Prištini.
11. Dana 24. januara 2017. godine, Osnovni sud u Prištini je podneo dodatna dokumenta.

12. Dana 31. marta 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Dana 23. januara 2009. godine, podnosilac zahteva i Opština Priština su zaključili sporazum za izradu projekta za put pod nazivom „unutrašnji prsten - istočni deo”.
14. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je podneo tužbeni zahtev Osnovnom sudu u Prištini protiv Opštine Priština, zbog neslaganja oko naknade za dodatne radove.
15. Dana 18. februara 2014. godine, Osnovni sud u Prištini je na glavnoj sednici razmatranja i u prisustvu parničara presudom C. br. 271/2013 odlučio sledeće:

“I. Usvaja se u potpunosti kao osnovan tužbeni zahtev tužilaca Konzorcijuma Alfa-i. d.o.o. i Infratek sa sedištem u Istoku.

II. Obavezuje se tužena Opština Priština da tužiocima isplati ukupan iznos od 89.760.00 evra (osamdeset i devet hiljada i sedam stotina šezdeset) evra na ime izrade projekta Unutrašnji prsten – Istočni deo – tender br. 61608336211, sa godišnjom kamatom od 8 %, počev od dana podnošenja tužbe do konačne isplate, sve to u paritivnom roku od 7 (sedam) dana od pravosnažnosti ove presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.”
16. Osnovni sud je, između ostalog, obrazložio da je doneo odluku za usvajanje tužbenog zahteva kompanije podnosioca, zasnivajući se uglavnom na odredbama sporazuma od 23. januara 2009. godine zaključenog između parničara i odredbe odluke o uključivanju projekata putne infrastrukture usvojene od strane Opštine Priština 29. marta 2012. godine.
17. Opština Priština je uložila žalbu protiv presude Osnovnog suda pred Apelacionim sudom, tvrdeći postojanje bitnih povreda procesnih pravila, pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava.
18. Dana 8. maja 2015. godine, Apelacioni sud je presudom Ae. br. 107/2014 odbio, kao neosnovanu, žalbu tužene Opštine Priština i potvrdio presudu Osnovnog suda.
19. Apelacioni sud je, između ostalog, naveo da je presuda Osnovnog suda bila obrazložena, činjenično stanje je pravično i potpuno utvrđeno i nije bilo povrede procesnog i materijalnog prava. Apelacioni sud je, takođe, dodao da su nadležna lica Opštine Priština usvojila promenu projekta i dodatne troškove za kompaniju podnosioca radi završetka projekta u skladu sa odredbama njihovog sporazuma.
20. Opština Priština je podnela zahtev za reviziju odluka Osnovnog suda i Apelacionog suda pred Vrhovnim sudom, tvrdeći postojanje bitnih povreda

proceduralnih odredaba i pogrešnu primenu materijalnog prava, sa predlogom da se odluke nižestepenih sudova preinače i tužbeni zahtev podnosioca odbije.

21. Na osnovu dokumenata uključenih u zahtev, rezultira da podnosilac zahteva nije dogovorio na reviziju Opštine Priština, iako je o tome obavešten u skladu sa odgovarajućim odredbama procesnog zakona.
22. Dana 18. novembra 2016. godine, Vrhovni sud je presudom E. Rev. br. 44/2015 usvojio, kao osnovanu, reviziju Opštine Priština, preinačio presude Osnovnog suda i Apelacionog suda i odbio tužbeni zahtev podnosioca.
23. Vrhovni sud je obrazložio da su nižestepeni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo kada su utvrdili da je tužbeni zahtev podnosioca osnovan, jer u ovom slučaju, saglasnost za promenu projekta nije data od strane nadležnog lica Opštine Priština.
24. U tom smislu, relevantni deo presude Vrhovnog suda utvrđuje:

“U članu 24.1 pomenutog zakona je utvrđeno da je službenik za nabavke ugovornog autoriteta jedino ovlašćeno lice koje zaključuje ili potpisuje javni ugovor u ime takvog ugovornog autoriteta. Javni ugovor potpisan od bilo koga osim službenika za nabavke ugovornog autoriteta je nevažeći i neprimenljiv. U konkretnom slučaju saglasnost za projekat nije dala Kancelarija za javne nabavke tužene, i zahtev tužilaca za isplatu dodatnih radova dopisom od 10.04.2013. godine Odeljenje nabavke nije usvojilo. Na osnovu člana 22.2 ugovora zaključenog između parničara je utvrđeno da svaku promenu ugovora ima pravo da izvrši ugovorni autoritet, i da nije dao saglasnost za dodatne radove ugovornom autoritetu tužene, odnosno Kancelariji za nabavke. Dakle, revizijski navodi tužene u ovom pogledu su osnovani i iz napred pomenutih razloga, odlučeno je kao u izreci ove presude, shodno članu 224.1 ZPP-a.”

Navodi podnosioca

25. Podnosilac zahteva tvrdi da je gore pomenuta odluka Vrhovnog suda doneta kršeći član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], član 3. [Jednakost pred zakonom], član 7. [Vrednost] Ustava u vezi sa članom 6 (Pravo na pravično suđenje) Konvencije.
26. Podnosilac zahteva tvrdi da *“Vrhovni sud Kosova u Prištini svojom presudom E. REV. br. 44/2015 od 18.11.2015. godine, nije ocenio rad dodatnih delova u visini od 10 % od ukupne vrednosti ugovora sa identifikacionim brojem 616 08 336 211 od 23.01.2009. godine pod nazivom: „Izrada projekta Unutrašnji prsten – Istočni deo“, činjenicu koju je sami ovaj utvrdio u napred pomenutoj presudi. Iako je izričito naveo zakonsku odredbu iz člana 34, tačka (iii) Zakona o javnim nabavkama, kojim je predviđeno da se izvođenje dodatnih radova i sličnih radova koji su pokriveni ugovorom, mogu obavljati od strane istog izvođača, ako dodatni radovi ne pređu 10 % vrednosti osnovnog ugovora. Međutim, nije sporna činjenica da su dodatni radovi u pogledu napred pomenutog ugovora izričito poručeni od strane ugovornog autoriteta – Opštine Priština, dok su takvi nalozi odobreni od strane ovlašćenog*

nadležnog organa na osnovu zakona – Skupštine opštine izvršeni od strane izvođača – Konzorcijuma „ALFA.i“ d.o.o. & „INFRATEK“ sa sedištem u Rakošu – Istok.”

27. Podnosilac zahteva u nastavku tvrdi da je *“odredbom člana 7 Ustava Republike Kosova predviđeno da: Ustavni red Republike Kosova se zasniva i na načelu vladavine prava. Dakle, u konkretnom slučaju je ovo načelo prekršeno od strane Vrhovnog suda Kosova u Prištini, njegovom presudom E. REV. br. 44/2015 od 18.11.2015. godine, kojom je ovaj sud ocenio rad dodatnih delova, u visini od 10 % od ukupne vrednosti ugovora... Takođe, ovom ustavnim odredbom napred pomenutog člana 7 je predviđeno i načelo prava na imovinu.”*
28. Što se tiče poštovanja principa jednakosti oružja, podnosilac zahteva tvrdi da se *“Vrhovni sud Kosova u Prištini, prilikom razmatranja revizije izjavljene protiv presude Apelacionog suda Kosova u Prištini, Ae.br.107/2014 od 8.05.2015. godine, nedavanjem mogućnosti podnosiocu zahteva da pozivajući ga prisustvuje na sudskoj raspravi, jednostrano oslonio na formiranje nepravilnog ubeđenja u vezi sa neophodnom potrebom za obavljanje dodatnih radova u javnom interesu Opštine Priština.”*
29. Konačno, podnosilac zahteva traži od Suda da uvede privremenu meru i da proglasi nevažećom osporenu presudu Vrhovnog suda.

Prihvatljivost zahteva

30. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom, dalje precizirane Zakonom i Poslovníkom.
31. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:
- “Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”*
32. Sud se poziva i na član 48. Zakona, koji propisuje:

Član 48 Tačnost podneska

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

33. Sud u nastavku uzima u obzir pravilo 36 (2) (d) Poslovníka, koje propisuje:

Pravilo 36 Kriterijum o prihvatljivosti

“(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

...

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju”.

34. U ovom slučaju, Sud primećuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana da podnese zahtev, da je iscrpeo sva pravna sredstva u skladu sa članom 113.7 Ustava i da je podneo zahtev u roku od 4 (četiri) meseca kao što je propisano u članu 49. Zakona.
35. Sud, takođe, treba da utvrdi da li je podnosilac zahteva uspeo da precizira svoj zahtev i potkrepi tvrdnje pokrenute u skladu sa članom 48. Zakona.
36. Sud primećuje da podnosilac zahteva pokreće dve tvrdnje: (i) Vrhovni sud je izvršio ustavne povrede kada je prihvatio reviziju suprotne strane i odbio tužbeni zahtev podnosioca za nadoknadu za dodatne radove i (ii) Vrhovni sud je postupao jednostrano pri razmatranju revizije, jer podnosilac zahteva nije bio pozvan ili mu nije data mogućnost da iznese svoj slučaj na sudskim sednicama.
37. Što se tiče prve tvrdnje podnosioca zahteva koja se odnosi na prihvatanje revizije od strane Vrhovnog suda i odbijanja tužbenog zahteva podnosioca, Sud smatra da to ima veze sa utvrđivanjem činjenica i tumačenjem zakona od strane redovnih sudova tokom sudskih postupaka koji se sprovedu pred njima.
38. Sud naglašava da nije njegova dužnost da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu navodno počinjenim od strane redovnih sudova tokom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim ako je to moglo da rezultira povredom prava i sloboda zaštićenih Ustavom (ustavnost).
39. Zadatak je redovnih sudova da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz protiv Španije* [VV], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLjP] 1999-I).
40. Ustavni sud podseća da nije sud utvrđivanja činjenica i pravično i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja je nadležnost redovnih sudova. Uloga Ustavnog suda je samo da obezbedi poštovanje ustavnih standarda tokom sudskih procesa u redovnim sudovima; stoga, ne može da deluje kao „sud četvrtog stepena“ (vidi: slučaj *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, ESLjP, presuda od 16. septembra 1996. godine, stav 65, takođe *mutatis mutandis* vidi: slučaj KI86/11, podnosilac zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine i slučaj br. KI86/16, podnosilac zahteva: *“BENI” Trgovinsko preduzeće*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. novembra 2016. godine).
41. Sud ističe da je njegova dužnost da utvrdi da li su postupci pred redovnim sudovima bili pravični u celosti, uključujući i način uzimanja dokaza (vidi: slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 13071/87, izveštaj evropske komisije za ljudska prava od 10. jula 1991. godine).
42. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva o povredi principa jednakosti oružja, Sud primećuje da na osnovu dokumenata uključenih u zahtev rezultira da su redovni sudovi dostavili podnosiocu kopiju revizije podnetu od strane suprotne

strane, kao što je propisano odgovarajućim odredbama procesnog zakona; međutim, podnosilac zahteva nije dao nikakav odgovor na reviziju koju je podnela suprotna strana.

43. U tom smislu, Sud želi da naglasi da u principu parničari uživaju pravo na učešće na javnim sednicama u skladu sa članom 31. Ustava i članom 6.1 Konvencije. Javna sednica štiti parničare od sprovođenja pravde u tajnosti i daleko od javnosti (*Diennet protiv Francuske*, stav 33; *Martinie protiv Francuske*, [VV], stav 39).
44. Međutim, Sud ističe da neodržavanje javne sudske sednice u drugom ili trećem sudskom stepenu može da se opravda na osnovu posebnosti navedenog postupka, pod uslovom da je javna sudska sednica održana u prvom sudskom stepenu (vidi: *Helmerts protiv Švedske*, stav 36). Tako da žalba koja razmatra samo pravno pitanje, a ne i pitanje činjenica, može biti u skladu sa uslovima člana 31. Ustava i člana 6 Konvencije iako podnosiocu zahteva možda nije data mogućnost da se lično sasluša od strane Apelacionog suda i Vrhovnog suda (vidi: *Miller protiv Švedske*, stav 30).
45. Dakle, osim ako postoje posebne okolnosti koje opravdavaju neodržavanje javne sudske sednice, pravo na javnu sudsku sednicu prema članu 31. Ustava i članu 6.1 Konvencije podrazumeva pravo na javnu sudsku sednicu barem u prvostepenom sudu (*Fischer protiv Austrije*, stav 44; *Salmonsson protiv Švedske*, stav 36).
46. U ovom slučaju, Sud primećuje da se ne radi o povredi principa jednakosti oružja, jer je podnosiocu zahteva data mogućnost da odgovori na reviziju suprotne strane, što se iz sadržaja zahteva može zaključiti da nije uradio, da je javna sudska sednica održana u prvom sudskom stepenu i da na osnovu dosadašnje razrade sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava neodržavanje javne sudske sednice u drugom i trećem sudskom stepenu, samo po sebi, ne predstavlja povredu principa jednakosti oružja (vidi, na primer: slučaj br. KI74/16, podnosilac zahteva: X, rešenje o neprihvatljivosti Ustavnog suda Republike Kosovo od 16. novembra 2016. godine i reference pomenute u toj odluci).
47. Pored toga, Sud primećuje da je podnosiocu zahteva omogućeno sprovođenje postupka na osnovu principa kontradiktornosti; da je imao mogućnosti da tokom različitih faza postupka iznese argumente i dokaze koje smatra relevantnim za svoj slučaj; da mu je data mogućnost da efikasno ospori argumente i dokaze koje je predstavila suprotna strana; da su svi argumenti koji su od značaja za rešavanje slučaja saslušani od strane redovnih sudova; i da su činjenični i pravni razlozi za osporenu odluku detaljno izneti. Shodno tome, rezultira da su postupci pred redovnim sudovima, gledano u celini, bili pravični (vidi, na primer: slučaj *Garcia Ruiz protiv Španije* [VV], predstavka br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 29).
48. Na osnovu gore navedenog, Sud smatra da podnosilac zahteva nije dovoljno potkrepio svoju tvrdnju o povredi Ustava. Shodno tome, zahtev treba da se proglasi neprihvatljivim, kao očigledno neosnovan, na ustavnim osnovama.

Zahtev za privremenom merom

49. Podnosilac zahteva je tražio uvođenje privremene mere protiv osporene odluke Vrhovnog suda, a da nije obrazložio na koji će način pretrpeti nepopravljivu štetu u slučaju sprovođenja osporene odluke ili kako ta odluka krši javni interes (vidi, na primer: slučaj br. KI86/16, podnosilac zahteva „BENI“ Trgovinsko preduzeće, rešenje o neprihvatljivosti od 11. novembra 2016. godine).
50. Što se tiče zahteva za privremenom merom, Sud se poziva na član 27. Zakona koji propisuje:

Privremene mere

“Ustavni sud po službenoj dužnosti ili na zahtev stranke može doneti odluku o primeni privremenim merama u odnosu na neko pitanje koje je predmet postupka, ukoliko su te mere neophodne za otklanjanje rizika ili nepopravljive štete, ili je preuzimanje ovakvih privremenih mera u javnom interesu.”

51. Pored toga, Sud se poziva i na pravilo 55 (4) Poslovnika, koje propisuje:

“[...] Veće za razmatranje pre davanja preporuke za odobrenje zahteva za uvođenje privremenih mera utvrđuje da:

(a) je strana koja zahteva uvođenje privremenih mera pokazala prima facie slučaj o merodavnosti predmeta i, ukoliko prihvatljivost još uvek nije utvrđena, prima facie slučaj o prihvatljivosti predmeta.”

52. Kao što je gore naglašeno, podnosilac zahteva nije pokazao *prima facie* slučaj za prihvatljivost zahteva. Shodno tome, zahtev za privremenom merom treba da se odbije kao neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 27. i. 48. Zakona i pravilima 36 (2) (d) i 55 (4) Poslovnika, 31. marta 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBIJE zahtev za privremenu meru;
- III. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- IV. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona i
- V. Ova odluka stupa na snagu odmah

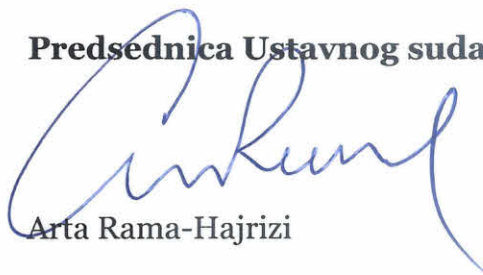
Sudija izvestilac

Bekim Sejdiu

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi